

Museets protektor

Hendes Majestæt Dronning Margrethe II

Museets bestyrelse

Vicedirektør, Niels Jørgen Bagge*, *formand*

Advokat Ole Bang*

Divisionsdirektør Peter Berndt

Formand Leif Dolleris

Svend C. Engholm

Kaptajn, formand Jens Fage-Pedersen*

Professor, dr. phil. Ole Feldbæk

Overtelegrafist Michael Flade

Konserveringstekn. Mads Gulløv

Skibsmægler Jørgen V. Henriksen

Formand Niels-Jørgen Hilstrøm

Professor dr.oecon Hans Chr. Johansen*

Direktør Jørgen Marcussen

Overingeniør Arne Lund Pedersen

Formand Ole Philipsen

Adm.chef Dan Pode Poulsen*, *næstformand*

Slots- og Haveinspektør Ole Stattau

Direktør Gunnar Sørensen

Fagl. sekretær Søren Lundin Sørensen

Forretningsfører Ole Vistrup

Sekr.leder Michael Wengel-Nielsen

Sekretær:

Konsulent, cand. jur. Poul Carstensen

De med * betegnede er tillige medlemmer af forretningsudvalget.

Personale (december 1999)

Museumsdirektør Hans Jeppesen

Museumsinspektør Hanne Poulsen

Museumsinspektør Kåre Lauring

Museumsforvalter

Morten Kirketerp Nielsen

Konserveringstekniker Mads Gulløv

Skibsteknisk konsulent Jes Kroman

Bibliotekar Bert Blom

Museumsassistent Bruno W. Jessen

Sekretær – stillingen ubesat

Kontorfuldmægtig Kaya Hansen

Fotograf Kirsten Jappe

Museumssekretær

Lone Knudsen Kristiansen

Regnskabsassistent Klaus Meyer

Timelønnede kustoder:

J. Steen Christiansen

Annelise Dannesboe

Fiin Duus

H. Torben Hansen

Leif Larsen

John Olsen

Henning Petersen

Susan Bjerre Skaaning

Rengøringsassistent Aase Hvid

Rengøringsassistent Kirsten Hvid Jeppesen

Handels- og Søfartsmuseet på Kronborg

Beretning for 1999

Indsamling, undersøgelser og forskning

Som sædvanligt er den største del af årets vækst af samlingerne afhængig af en række velvillige personer, virksomheder og institutioner, der forærer museet genstande, arkivalier, fotografier, film og videooptagelser, eller stiller deres ekspertise til rådighed. Denne positive indstilling er i mange henseender central for et museums udvikling.

Den samlede gavehøst fremgår at gavelisten efter beretningen, men to afleveringer skal særligt omtales her.

Det drejer sig om tegningsarkivet fra B&W, hvor 25.237 stk. konstruktionstegninger nu er registrerede, og dertil kommer endnu et par tusind andre, der blev reddede for eftertiden i sidste øjeblik.

Tegningerne er nu sammen med en række bøger og arkivalier fra B&W overført til museets administrationsbygning, hvor de opbevares samlet. Et flerårigt projekt har derfor kunne afsluttes, men det var næppe lykkedes uden hjælpen fra en gruppe tidligere funktionærer fra B&W med Jan Ibenhard i spidsen, med Kåre Lauring som tilsynsførende, og en bevilling fra Kulturministeriets tips- og lottomidler til leje af midlertidige lokaler i København.

Museet har desuden modtaget udstyr fra Nautisk Prøvekammer, der senest havde adresse i Søfartsstyrelsen.

Her foregik godkendelse af kompasser

og lanterner, og med megen god hjælp fra tidl. bestyrer Iwan Berglind er materialet nu registreret, og museets fotograf Kirsten Jappe har dokumenteret den seneste opstilling. Hjemtagelsen er foretaget under Hanne Poulsens tilsyn, og til denne opgave fik museet økonomisk støtte fra Statens Museumsnævn.

Mads Gulløv har deltaget i 10 dage i Skov- og Naturstyrelsens vrageregistreringstogt i Det Sydfynske Øhav.

Foruden registreringen af årets tilvækst, er en del af efterslæbet fra magasinflytningen i 1998 blevet indhentet, idet ca. 1400 registreringsnumre fra flytteprocessen er overført til edb.

Biblioteket voksede med 308 bind, og heraf var 109 gaver, 137 kom fra bytteforbindelser og resten blev købt.

Bevaring

Indsatsen har været koncentreret om at følge op på sidste års magasinflytning, og udnytte de forbedrede opbevaringsforhold.

Fra KGH's gamle pakhus i København hentedes 11 gamle trævagere (5 m lange), 1,5 m³ bådbyggerværktøj, konstruktionstegninger fra Odense Stålskibsværft samt 120 flyttekasser og arkivskabe med arkivalier fra bl.a. Bewa-Line.

Fra Danmarks Tekniske Museum hentedes et dekompressionskammer fra 1933, og des-

uden er en række mindre genstande overført fra andre placeringer til magasinet.

For at udnytte pladsen i magasinet bedst muligt, har det været nødvendigt at supplere med indkøb af reoler. Disse store og tunge flyttesager har taget det meste af Mads Gulløvs tid, og egentlig konservering har derfor været begrænset til genstande til udlån eller til egne udstillinger.

Formidling

Årets særudstilling »Flydende Forbindelser – om Øresunds maritime kulturhistorie« åbnede den 25. marts, og den kunne ses til efter efterårsferien. Den var på flere måder et eksperiment. Vi havde allieret os med scenografen Arendse Gudmann-Høyer og hendes medhjælpere, og resultatet blev en spændende præsentation af emnet, hvor gulvet udgjorde regionen tegnet op efter et søkort fra 1700-årenes slutning, og størstedelen af teksten var lagt på cd, således at de besøgende fra høretelefoner kunne vælge små historier i sprogversionerne dansk, skånsk og engelsk. Emnet var valgt for, et år før den faste forbindelse, at minde om de tusindårige maritime forbindelser, og endelig indgik udstillingen i det samlede arrangement Helsingør-Helsingborg 99.

Udstillingens form var lærerig og inspirerende, men temmelig kostbar. Om indholdet var der mange positive kommentarer, men forventningerne til at deltagelsen i H-H 99 skulle give en mærkbar bedre markedsføring på den svenske side af Sundet blev ikke indfriet.

Der har i årets løb tillige været besøg af to sejlende udstillinger.

8-13/6 lå malmskibet *NORDWEST* i Helsingør statshavn, og i lastrummet fandtes den fremragende udstilling »Mennesker og Både i Norden«, arrangeret af den svenske organisation Riksutställningar.

Museet inviterede til omvisninger for skoler og fritidshjem og afholdt 4 miniforedrag, men langt flere kunne have haft glæde af et besøg om bord.

Det andet besøg var et resultat af Hanne Poulsens deltagelse i forskningsprojektet »Coastal Shipping«, hvis deltagere holdt møder i Flensborg og i København, og udarbejdede udstillingen »From Road to Sea«. Udstillingens sigte var at argumentere for gevinsterne ved at opprioritere den søgående godstransport, og med støtte fra Raphael-programmet i EU, andre fonde og private sponsorer blev det muligt at indrette udstillingen i coasteren *CAROLINE SAM-SØ*. Fra den 30/8 sejlede skibet mellem deltagernes hjembyer, og den 28-29/9 var Helsingør sidste stop på rejsen.

Der har i årets løb været udlånt genstande til udstillinger på Museet i Sisimiut, Viborg Stiftsmuseum og Ferskvandsmuseet i Silkeborg.

Museets medarbejdere har afholdt omvisninger for grupper den 10/1, 6/5, 20/5, 6/7, 3/8, 29/8, 11/9, 14/9, 10/10, 29/10.

Desuden har der i weekenderne i tiden 17/7 –28/8 været afholdt 10 »familiedage« med tegnekonkurrence og opgaver, og i

Børnene på de flg. sider er fotograferet på museet i perioden 17/7 - 28/8 1999 i løbet af 10 »familiedage« med tegnekonkurrence og opgaver af forskellig art. (Foto: Kirsten Jappe, H&S)

efterårsferien blev der gennemført omvisninger for børn.

Fra foto- og tegningsarkivet har Bruno Jessen via telefon, brev eller personligt fremmøde hjulpet 43 personer, der har købt 96 fotografier, 11 farvedias og 12 farvefotoko-

The children shown on the following pages are photographed at the museum during the period July 17th - August 28th 1999, when the museum held ten »family days« with a drawing competition and various kinds of tasks. (Photo: Kirsten Jappe, DMM)

pier, og 27 kunder har bestilt kopier af konstruktionstegninger til 40 fartøjer.

Bådebyggerlærlinge fra Helsingør Erhvervsskole er som sædvanligt blevet introducerede til museets bibliotek og arkiver af Bert Blom og Bruno Jessen.

Den 6/10 var museet vært for det dansksvenske seminar Øresunds industrielle kulturarv med 40 deltagere fra arkiver og museer.

Årets besøgstal blev 44.794 (1998: 44.055).

Uden for museet er der blevet holdt følgende foredrag:

Hans Jeppesen: 4/3 i Frederiksværk,

29/6 i Hørsholm.

Kåre Lauring: 11/11 på Christianshavn.

Desuden har Kirsten Jappe været dommer i Handelsflådens Velfærdsråds fotokonkurrence.

Messer

Museet har forsat sin deltagelse i relevante messer.

Som mange gange før har Kåre Lauring været ansvarlig for Bogmessen i Forum 19-21/11.1999.

Lone K. Kristiansen deltog for museet i krydstogtsmessen SEATRADE i Miami 9-12/3 1999 samt krydstogtsmessen SEATRADE i Bellacenteret 15-17/9.

Publikationer

Handels- og Søfartsmuseets årbog redigeres fortsat af Hans Jeppesen, Hanne Poulsen, Kåre Lauring og Bert Blom med sidst-

nævnte som redaktionssekretær. I årbog 1999 skrev Kåre Lauring om *Skørbug og dens helbredelse – et spørgsmål om teori eller praksis*, Hanne Poulsen om *Sømandens uartige hunde* og Bert Blom artiklen *Navigator i Mørkets Hjerte*.

Værket *Dansk Søfartshistorie* nåede til bind 6, og stadig med Kåre Lauring som billedredaktør, Kirsten Jappe som fotograf og med Hans Jeppesen i hovedredaktionen.

Desuden har Hans Jeppesen været formand for en arbejdsgruppe under Marinarkæologisk Referencegruppe MARE, der har udarbejdet en tilstandsrapport om vragefund i danske farvande.

Organisation og samarbejde

Som landsdækkende specialmuseum har museet mange eksterne relationer.

Hans Jeppesen er formand for Skibsbevaringsfonden, og for Frederiksborg Amts Museumsråd, og redaktør for tidsskriftet

Danske Museer. Han repræsenterer i øvrigt museet i bestyrelserne for Vikingskibsmuseet og for Orlogsmuseet, i Marinarkæologisk Referencegruppe, redaktionen for *Dansk Søfartshistorie*, og i driftselskabet Skibsklarergården i Helsingør.

Kåre Lauring er museets repræsentant i Kontaktudvalget for dansk maritim historie- og samfundsforskning, og han har været ansvarlig for år 2000-problemer for edb-materiel. Desuden er han ledelsesrepræsentant i sikkerhedsudvalget, næstfor-

mand i SU-udvalget samt kontaktpre-
sident for Dansk Magisterforening i Fre-
deriksborg amt.

Hanne Poulsen deltager for museet i det
internationale forskningsprojekt Coastal
Shipping.

Mads Gulløv er museets repræsentant i
Dykkerhistorisk Selskab.

Lone K. Kristiansen deltager for museet i
netværket Cruise Elsinore.

En eller flere af museets medarbejdere har
deltaget i følgende møder:

Søfartspuljemøder den 2/3 i Odense og
den 11-12/10 på Handels- og Søfartsmuse-
et.

DKM Formidlingsmøde den 17-19/3 på
Fuglsøcenteret.

Statens Museumsnævns årsmøde den 18-
19/5 i Tåstrup.

International Congress of Maritime Mus-
eums den 12-17/9 i Philadelphia, USA.

DKM Fagligt orienteringsmøde den 17-
19/11 på Fuglsøcenteret.

Efteruddannelse

Museumsforvalter Morten Kirketerp Niel-
sen har været på uddannelsesorlov hele
året.

Fotograf Kirsten Jappe har deltaget i et
seminar om bevaring af film og foto på
Rigsarkivet den 16/9.

Midlertidigt ansatte

Emanuel Bassols 3/1 – 31/12

Henrik Bro 1/1-7/6

Anders Faurholt uge 4, 6, 8, 9, 11, 12, 20

Arne I. Johansen 18/1-5/2, 8/2-26/2

Andreas M. Laursen uge 2, 4, 5, 6

Lars H. Olsen 1/7-30/9

Planlægning

Helsingør kommunes planarbejde for
Værftområdet var i 1999 præget af præsen-
tation og vurdering af 4 udvalgte arkitekt-
firmaers løsning på en identisk opgave, og
sidst på året blev resultaterne indarbejdet i
forslag til en revision af kommuneplanen.
Ved årets udgang så det ud til, at kommu-
nen agtede at indlede lokalplansarbejdet i
år 2000.

Først på året afleverede museet sit særud-
stillingsareal til Slots- og Ejendomsstyrel-
sen. Der er indledt forhandlinger med Sty-
relsen om justeringer af kontrakten med
museet, men endnu ved årets udgang uden
konkrete resultater.

Økonomi

Først på året blev det konstateret, at en
række betydelige udgiftposter var under-
budgetterede, og senere måtte det tillige
erkendes, at det satte mål for private bidrag
ikke ville kunne nås.

Kulturministeriet blev orienteret om situ-
ationen og foruden et ekstraordinært til-
skud til dækning af merudgifter ved driften
af den nye magasinbygning gav ministeriet
tilsagn om, at ville gennemføre en samlet
analyse af museets opgaver, økonomi og
styringen heraf først i det kommende år.

Årets driftsunderskud måtte derfor finan-
sieres af museets formue.

Gaveliste for året 1999

A. P. Møller: Referat af prøvesejlads med M/S TARANGER.

Allerup, Steen: En radiopejler og et pejlekompas.

Aschly, Tony: Afbalanceringsvest til dykkere.

Bisbjerg, Jørgen: Div. genstande og arkivalier vedr. Decca.

Bredahl Nielsen: En samling skibstegninger af Mads Stage.

Bredmose, Flemming: Div. arkivalier vedr. skibsbygning.

Brøndum, Preben: Div. arkivalier og genstande vedr. DFDS.

Dragør Lokalarkiv: En samling avisudklip vedr. skibsforlis i perioden 1939 til 1945.

E. M. Bådby: Div. genstande fra MIRA.

Fjordmuseet: 2 konstruktionstegninger til M/S JENS BANG.

Galliano, Roberto: Div. arkivalier vedr. B&W Skibsværft.

Hallas, Kitty: Dagbog fra GEORG STAGE dateret 1912.

Holm, Th.: En jolle fra GEORG STAGE.

Holst, Lars: Køjesæk.

Lerche, Mogens Helge: Div. arkivalier og søfartsbøger fra perioden 1933-1944.

Lillelund, Valdemar: Et flaskeskib.

Lorentzen, Chr. Jørgen: Erindringer fra redieriet A. P. Møller.

Marinens Bibliotek: En samling fotografier af M/S EUROPA og M/S BREMEN.

Nordlund, C. E.: Div. arkivalier vedr. B&W Skibsværft.

Olsen, Bent: Arkiv over seriebyggede skibe fra Anden Verdenskrig.

Orlogsmuseet: 3 fotografier.

Pedersen, Lis: Passagerliste fra FREDERIK VIII december 1927.

Poulsen, Poul: Menukort og musikprogrammer fra S/S UNITED STATES dateret 1929.

Stenbock, Merete: Div. arkivalier vedr. bark HERMAN af Flensborg dateret 1843.

Trelleborg Gummi: Viking Underwear samt en dykkerdragt.

Winther, Maja: Skibsportræt af BIEN.

Øster-Mortensen, Jens: En samling breve dateret 1888-1896.

Åkesson Filholm, Bjarni: Div. arkivalier vedr. M/S TJALDUR.

Boggaver

Andersson, Sven Erik (Pille Repmakar`n),
Stockholm.

Askholm, Ib, Rødovre.

Caproni di Faliedo, Giovanni, Milano.

Dansk Speditørforening, Kbh.

Diller, Dr. Stephan, Bamberg.

Engelbretsen, Knut W., Frederikstad.

Filipowiak, Wladyslaw, Stettin.

Fiskeri- og Søfartsmuseet, Esbjerg.

Frederichsen, Inge & Frederik, Lyngby.

Gustavsson, Ronnie, Halmstad.

Gøbel, Erik, Køge.

Haderslev Byhistoriske Arkiv.

Henningsen, Henning, Helsingør.

Brovst, Jens Jensen, Frederiksberg.

Jessen, Bruno, Espergærde.

Katic, Ulla & Ivan, Viby Sj.

Kelm, Bert, Rømø/Hamburg.

Kong Frederik VII's Stiftelse, Jægerspris.

Lloyd's Register, London.

Marcussen, Jørgen/ I.C. Weilbach & Co., Kbh.

Marstal Søfartsmuseum.

Mortensøn, Ole, Langelands Museum.

Moustgaard, Poul, Svendborg.

Mudie, John H., West Palm Beach, USA.

Poulsen, Hanne, Humlebæk.

Rasmussen, Hans Peter, Sønderborg.

Skov- og Naturstyrelsen, Kbh.

Svendborg & Omegns Museum/ v. Benno
Blæsild.

Thirslund, Søren, Humlebæk.

Tibbles, Anthoni/Merseyside Maritime Museum,
Liverpool.

Tolstrup, Tor/Jyllandspostens Erhvervsbogklub,
Viby J.

Trip Trap Denmark A/S, Hadsund.

Handels- og Søfartsmuseet på Kronborg

Resultatopgørelse for året 1999

<i>Indtægter</i>	
Entreindtægt	598.758
Driftstilskud fra staten	4.482.300
Andre offentlige tilskud	107.200
Ikke offentlige tilskud	395.000
Refusioner	0
Tilskud til flytning af magasiner	0
Kiosk- og bogsalg	54.295
Rekvirerede arbejder	43.166
Renteindtægter	3.528
Indtægter i alt	<u>5.684.247</u>

<i>Kapacitetsomkostninger</i>	
Personaleomkostninger	4.002.863
Lokaleomkostninger	956.465
Samlingens forvaltning	17.759
Undersøgelser og erhvervelser	141.600
Konservering	30.060
Udstillinger	501.013
Anden oplysningsvirksomhed	453
Udgivervirksomhed	0
Andet kulturformidlende arbejde	26.097
Administration	530.283
Udgifter vedr. flytning af magasiner	268.422
Kapacitetsomkostninger	<u>6.475.015</u>

Resultat før afskrivninger	- 790.768
Afskrivninger	8.206
Årets resultat	<u>kr. - 798.974</u>

Balance pr. 31. december 1999

<i>Aktiver</i>	
Samlingen	1
Automobil	24.618
Anlægsaktiver i alt	<u>24.619</u>
Beholdninger	222.747
Udestående fordringer	156.879
Likvide midler	874.839
Omsætningsaktiver i alt	<u>1.254.465</u>
Aktiver i alt	<u>kr. 1.279.084</u>

<i>Passiver</i>	
Egenkapital	<u>- 764.490</u>
Hensættelser	<u>323.120</u>
Mellemregninger	1.295.555
Skyldige omkostninger	424.899
Gæld i alt	<u>1.720.454</u>
Passiver i alt	<u>kr. 1.279.084</u>

Vi har revideret det af ledelsen aflagte årsregnskab for 1999 for Handels- og Søfartsmuseet på Kronborg. Efter vor overbevisning er årsregnskabet aflagt i overensstemmelse med lovgivningens krav til regnskabsaflæggelsen, ligesom det efter vor opfattelse giver et retvisende billede af selskabets aktiver og passiver, den økonomiske stilling samt resultat.

Glostrup den 5. april 2000.

Ole Holm, statsaut. revisor

Specifikation af ikke-offentlige tilskud 1999

Danmarks Rederiforening	10.000
Fonden til Søfarendes og Søfartens Vel	30.000
Skibsværftsforeningen	3.000
Kraks Fond	15.000
Dampskibsselskabet Hafnia's Fond .	5.000
J. C. Hempels Fond	20.000
Tilskud til Søhistorisk tidsskrift	25.000
Gave, Arkitekt J. Friis-Pedersens Arv	100.000
Tilskud; Sture Høvden's Legat.	75.000
DSH, billedredaktion	137.000
	<u>420.000</u>
<i>Heraf reserveret til hensættelser:</i>	
Tilskud, Søhistoriske Skrifter nr. 21.	25.000
I alt	<u>kr. 395.000</u>

Generalkonsul L.O.G. Amundsens Gave

<i>Resultatopgørelse for året 1999</i>	
Renteindtægter	1.873
Kursregulering	- 4.130
Årets resultat	<u>kr. - 2.257</u>
Balance pr. 31. december 1999	
<i>Aktiver</i>	
Handels- og Søfartsmuseet	90.555
Arkitekt J. Friis-Pedersens Arv	100.000
Obligationer , 5% Danske Kredit, nominelt kr. 59.000	51.271
Likvide beholdninger; Den Danske Bank	2.703
Aktiver i alt	<u>kr. 244.529</u>
<i>Passiver</i>	
Egenkapital:	
Saldo den 1. januar 1998	246.786
Årets resultat	- 2.257
Passiver i alt	<u>kr. 244.529</u>

Vi har revideret årsregnskabet for 1999 for Generalkonsul L.O.G. Amundsens Gave. Revisionen er udført i overensstemmelse med almindeligt anerkendte revisionsprincipper og har omfattet de revisionshandlinger, som vi har anset for nødvendige. Regnskabet er aflagt i overensstemmelse med lovgivningens krav til regnskabsaflæggelse og giver efter vor opfattelse et retvisende billede af den økonomiske stilling.

Glostrup den 5. april 2000

Ole Holm, statsaut. revisor

Arkitekt J. Friis-Pedersens Arv

Resultatopgørelse for året 1999

<i>Indtægter</i>	
Renteindtægter	97.776
Kursregulering	- 69.804
Indtægter i alt	<u>27.972</u>
<i>Udgifter</i>	
Revision	3.750
Depotgebyr	3.860
Gave til Handels- og Søfartsmuseet ..	0
Udgifter i alt	<u>7.610</u>
Årets resultat	<u>kr. 20.362</u>

Balance pr. 31. december 1999

<i>Aktiver</i>	
Værdipapirer	410.351
Likvide midler	89.682
Tilgodehavende, Handels- og Søfartsmuseet	<u>1.205.000</u>
Omsætningspapirer i alt	<u>1.705.033</u>
Aktiver i alt	<u>kr. 1.705.033</u>
<i>Passiver</i>	
Egenkapital	<u>1.601.283</u>
Gæld	
Mellemregninger	100.000
Skyldige omkostninger	3.750
Gæld i alt	<u>103.750</u>
Passiver i alt	<u>kr. 1.705.033</u>

Vi har revideret årsregnskabet for 1999 for Arkitekt J. Friis-Pedersens Arv. Revisionen er udført i overensstemmelse med almindeligt anerkendte revisionsprincipper og har omfattet de revisionshandling, som vi har anset for nødvendige. Regnskabet er aflagt i overensstemmelse med lovgivningens krav til regnskabsaflægelse og giver efter vor opfattelse et retvisende billede af den økonomiske stilling.

Glostrup den 5. april 2000

Ole Holm, statsaut. revisor

Museets salgsartikler

Serien Søhistoriske Skrifter:

XVII. *G. A. Koefoed: Dansk Søe Ord-Bog.* Iver C. Weilbach/H&S. (1993).
Pris kr. 250,00.

XVIII. *Caroline og de andre.*
Red. af H. Munchaus Petersen & Hanne Poulsen. H&S (1995).
Pris kr. 195,00 (Udsolgt).

XIX. *Søfart Politik Identitet tilegnet Ole Feldbæk.* *Red. Hans Jeppesen et al.*
H&S/Falcon (1996).
Pris kr. 385,00 (købes hos Falcon).

XX. *Kåre Lawring og Kirsten Jappe: Købmand, sømand og supercargo – guide til den florissante handels København (dansk og engelsk tekst og fotos).* H&S (1998)
Pris kr. 198,00 (Venneselskabspris kr. 148,00).

XXI. *Asta Bredsdorff: Willem Levels liv og farefulde rejse til Indien.* Tusculanum/H&S (1999). Pris kr. 198,00.

Plakater:

Museets klassiske plakat, tegnet af *Sikker Hansen* (1948). Farvelitografi. Pris kr. 60,00.
Museets »nye« plakat, tegnet af grafikerens *Karin Birgitte Lund* (1985). Farvelitografi. Pris kr. 60,00.

B&W. Jubilæumsplakat (1993). Pris kr. 30,00.

The Dutch in the Sound and the Baltic. (1994). Pris kr. 75,00.

Sømand, købmand og supercargo. (1996).
Pris kr. 45,00.

I serien Maritema:

Søren Thirslund: Træk af navigationens historie. Bd. I-III. Pris samlet kr. 300,00.
Bd. I: Fra Oldtiden til 1530, kr. 95,00.
Bd. II: 1530-1850, kr. 105,00.
Bd. III: 1850-1988, kr. 125,00.
Handels- og Søfartsmuseet (1987-89).

Søren Thirslund: Vikingetidens navigation og Amerikas opdagelse. Thirslund, Humlebæk (1999). Pris kr. 160,00.

Søren Thirslund: Viking Navigation (eng.). Thirslund, Humlebæk (1997).
Pris kr. 110,00.

Søren Thirslund: Wikinger Navigation (tysk tekst). Thirslund, Humlebæk (1998).
Pris kr. 110,00.

Søhistorisk Billedbog. 150 dejlige billeder fra museets righoldige samlinger. Dansk og engelsk tekst.
Pris kr. 25,00.

Vi har også andre maritime titler (plus div. særtryk) til salg, men desværre ingen bogligste endnu. Ring til os og spørg.

Alle priser er eksklusive forsendelsesomkostninger, inkl. moms.

Bestillinger modtages på:

Handels- og Søfartsmuseet på Kronborg
3000 Helsingør.

Tlf.: 49 21 06 85. Fax 49 21 34 45.

Postgiro: 179-4175.

Selskabet Handels- og Søfartsmuseets Venner

Bestyrelse pr. 1. september 2000

Personaledirektør Peter Berndt

Direktør Ole Friis

Direktør Torben P. Hansen

Museumsdirektør Hans Jeppesen

Direktør Jørgen Marcussen

Journalist Anders Høegh Post

Arkitekt M.A.A. Hannes Stephensen

Æresmedlemmer

Direktør, civilingeniør Jens M. Barfoed

Fhv. museumsdirektør, dr. phil. Henning Henningsen

Personale

Kontorfuldmægtig Kaya Hansen

Regnskabsassistent Klaus Meyer

Beretning for 1999-2000

Selskabet afholdt sin årlige ordinære generalforsamling mandag den 21. august 2000, kl. 19.00 i Erik af Pommerns Kammer på Kronborg. I alt 92 medlemmer var mødt op (godt 20 medlemmer flere end ved generalforsamlingerne de sidste 4-5 år), og af dem benyttede ca. 70 venner lejligheden – en time før og i følge med så kyndige guider som museumsinspektørerne Hanne Poulsen og Kåre Lauring – til at se særudstillingen »DUC, olie og gas i Nordsøen« samt den permanente udstilling.

Formanden, arkitekt M.A.A. Hannes Stephensen bød velkommen til generalforsamlingen kl. 19.00, hvorefter man gik over til følgende dagsorden:

1. Valg af dirigent.
2. Beretning om selskabets virksomhed 1999-2000.
3. Regnskab 1999-2000.
4. Valg af bestyrelsesmedlemmer.
5. Fastsættelse af kontingent.
6. Indkomne forslag.
7. Eventuelt.

Ad 1. På bestyrelsens forslag blev fhv. stadsbibliotekar Erik Buch Vestergaard med akklamation valgt til dirigent. EBV. takkede for valget og erklærede generalforsamlingen for lovligt indvarslet, hvorefter han oplæste punkterne på dagsordenen for derefter at give ordet til Hannes Stephensen.

Ad 2. HS aflagde derefter flg. beretning om selskabets virksomhed 1999-2000:

Efter sidste års generalforsamling konstituerede bestyrelsen sig med genvalg af henholdsvis arkitekt M.A.A. Hannes Stephensen som formand og direktør Jørgen Marcussen som næstformand. Bestyrelsen har desuden bestået af direktør Ole Friis, direktør Peter Berndt, journalist Anders Høegh Post, skibsreder Torben Palle Hansen og Hans Jeppesen. Jørgen Marcussen har repræsenteret Venneselskabet i museets bestyrelse.

Årbogen er fortsat selskabets største gave til museet, og her sikrer det nære samarbejde mellem Jørgen Marcussen og redaktionssekretær Bert Blom at kvalitet og prisen holdes. Med udgangen af marts 2000 gik Bert Blom på pension som museets bibliotekar, men i Venneselskabet er vi meget glade for, at han indtil videre fortsætter som redaktionssekretær.

Årets øvrige gaver til museet har været:

– 30.000 kr. til forbedringer i basisudstillingen.

– 43.000 kr. henlagt til auktionskøb.

Af sidste års henlæggelse til auktionskøb på 10.450 kr. er brugt 3.125 kr. til at erhverve et skibsportræt af S/S CIMBRIA.

For selskabets medlemmer var der den 6. maj arrangeret forårsudflugt til Gøteborg med besøg på værftet Terra Nova, hvor man er i færd med at bygge en kopi af kinafareren GOTHEBORG, der i 1745 gik på grund og forliste ved indsejlingen til Gøteborg efter 30 måneders rejse. Scandlines havde foruden fægebilletter sørget for, at

vi kunne indtage indholdet af en delikat frokostkurv med drikkevarer.

Om eftermiddagen var der besøg på det *Maritime Centrum*, en imponerende samling handelsskibe og marinefartøjer fra 1900-tallets første halvdel.

Turen var tilrettelagt af museets sekretær Lone K. Kristiansen, og da tilmed vejret var med os, blev den en i alle henseender vellykket udflugt for de ca. 50 deltagere.

Vores økonomi er, som det fremgår af regnskabet, ret stabil.

Årets lille positive resultat modsvares af ekstraordinære indtægter. En lille nedgang i kontingentindtægterne har vi også i år, men da den vedtagne kontingentforhøjelse ved sidste års generalforsamling først vil slå igennem på næste regnskab, er der pæne udsigter til at opnå balance også næste år.

Uanset der således ikke økonomisk er fare på færde, skal jeg dog minde alle medlemmer om, at »mund til øre metoden« nok er den bedste af alle hvervemetoder – og nye medlemmer kan vi ikke få for mange af.

Til sidst skal jeg takke Selskabets medlemmer for trofast støtte til vores opgave, museets medarbejdere for bl.a. at lave gode arrangementer for os, og Slotsforvaltningen for at låne os Erik af Pommerns Kammer.

Derefter fik Hans Jeppesen lejlighed til at orientere lidt om museets aktiviteter, hvilket han gjorde under overskrifterne *Formidling, Forskning og Fremtid*.

Under *formidling* omtalte HJ særudstillingen »DUC, olie og gas i Nordsøen« og sagde

her bl.a., at placeringen af den midt i den permanente udstilling ikke er særlig ideel, og at en udstilling i så stort et rum, som der hvor den er anbragt, forpligter, men desværre havde vi tidligere måttet afgive vore tre mindre særudstillingslokaler. HJ omtalte endvidere museets årbog samt det kommende arrangement i Helsingør Havn, *Baltic Sail*, som vi kun skal deltage i via et samarbejde med S/S SKJELSKØR, der skal sejle med turister i sundet. Vort bidrag ombord bliver bl.a. en miniudstilling.

Under *forskning* fortalte Hans Jeppesen, at museumsinspektør Hanne Poulsen havde fået bevilget fem måneders orlov til at forske i og herunder skrive et værk om

skibsportrætmaleren Jacob Petersen, og hvis nogen skal kunne det, må det være Hanne Poulsen, sagde HJ. De tre af de fem måneder bliver betalt af Statens Museumsnævn.

Med hensyn til værket *Dansk Søfarts Historie* kunne HJ oplyse, at sidste og syvende bind, hvori han selv har medvirket, udkommer i år. I øvrigt er udgivelsen af dette værk en god ting for museet, bl.a. fordi flere medarbejdere har været implicerede.

Endvidere sagde HJ, at han måtte beklage, at museet af flere grunde havde pådraget sig en dårlig økonomi, rent faktisk så dårlig, at museet havde måttet låne en »bid« af sin formue. At Statens Museums-

nævn i den forbindelse er ved at foretage en analyse af museets virksomhed var noget, han havde ønsket sig længe, selvom han selvfølgelig måtte indrømme, at det ikke var på den bedst tænkelige baggrund. En af de mere positive bivirkninger var dog, at Kulturministeriet havde bevilget en halv million mere til driftsomkostninger samt en ekstra inspektør.

Under *fremtiden* sagde Hans Jeppesen bl.a., at der på slottet skulle indrettes et velkomstcenter med en integrering af kiosksalg i centeret. Hermed er der måske udsigt til, at vi kan føre et større varesortiment end hidtil, men HJ kendte ikke de nærmere detaljer vedrørende velkomstcenteret før til påske 2001.

Med hensyn til udflytningen til værftsområdet, fortsatte HJ, er det en maskine, der arbejder meget trægt. Vi forhandler stadig med Helsingør Kommune, men »flytter« os ikke ret langt ad gangen. I offentlighedsfasen har man puttet vores udflytning i samme »pose« som etableringen af Von Scholtens Ravelin i havneområdet.

Der hersker desværre endnu stor uvished i sagen, og det hele ser unægtelig lidt grumset ud. Et lyspunkt er dog, at vi har vores formand som rådgiver, idet han også kender Helsingør Kommune indefra, sluttede HJ.

Dirigenten, Erik Buch Vestergaard, takkede for den fremlagte beretning og orientering og spurgte derpå forsamlingen, om der var nogen, der havde spørgsmål eller kommentarer til det fremlagte.

Efter nogen tøven i forsamlingen, spurgte Bengt Ungerskov:

Findes der andre alternative steder, hvor søfartsmuseet evt. kunne tænkes at ligge?

Hertil svarede Hans Jeppesen: Vi forhandler ikke til anden side, så længe vi forhandler med Helsingør Kommune, men for 5-6 år siden så vi på andre muligheder i Københavnsområdet. Jeg har dog tilladt mig at sige til museets bestyrelse, at såfremt det glipper med Helsingør, flytter vi museet til Århus.

Da der ikke var flere spørgsmål til det fremlagte, gav EBV igen ordet til HJ for fremlæggelsen af regnskabet.

Ad.3. HJ knyttede kun få kommentarer til det fremlagte regnskab. Han sagde bl.a., at som det jo fremgik af resultatopgørelsen, endte Venneselskabet året med et mindre overskud, hvilket dog ikke mindst skyldtes den modtagne gave (pkt. 2 på samme side) på 22.599 kr. En anden medvirkende årsag er, at udgifterne til årbogen er faldet grundet det tidligere omtalte samarbejde mellem Jørgen Marcussen og Bert Blom. Endvidere kan vi også bemærke en lille forbedring i balancen.

Med hensyn til legaterne, som det er blevet tilladt at slå sammen, kan vi også se, at der er blevet et mindre overskud. Her skal det også bemærkes, at vi henlægger 20 procent af det samlede overskud.

Herefter takkede dirigenten for det fremlagte regnskab og efterlyste i den forbindelse eventuelle spørgsmål fra forsamlingen. Et medlem, Asger Jansen, henviste humoristisk til resultatopgørelsens punkt under udgifter: Advokat- og bankomkostninger 53 kr. – Hvad hedder advokaten?

Her blev Hans Jeppesen spørgeren svar skyldig.

Et andet medlem spurgte derpå: Er der noget i fundatsen om formuens placering, idet det forekommer mig at være en noget konservativ satsning fra Selskabets side. Man kunne jo godt efterlyse en mere dynamisk placering af formuen?

Hvortil HJ svarede: Det er bestyrelsen, der bestemmer placeringen af formuen, og det er muligt, det virker konservativt, men vi holder os så vidt muligt til det sikre.

Derefter blev regnskabet godkendt med akklamation.

Ad.4. På valg til bestyrelsen var flg.:

Direktør Ole Friis
Direktør Jørgen Marcussen
Arkitekt M.A.A. Hannes Stephensen

Da alle havde erklæret sig villige til genvalg, foreslog bestyrelsen genvalg, og da der ikke blev foreslået andre, blev samtlige genvalgt med akklamation.

Bestyrelsen foreslog endvidere genvalg af revisor Niels P. Hansen. Da der heller ikke i dette tilfælde blev stillet andre forslag fra forsamlingen, blev også NPH genvalgt med akklamation.

Ad.5. Bestyrelsen foreslog kontingentet uændret (230 kr. incl. porto for personligt medlemskab, 1400 kr. for firmamedlemskab).

Da der ikke var andre forslag, blev bestyrelsens forslag vedtaget.

Ad.6. Der var ingen indkomne forslag, og der blev heller ikke stillet forslag af forsamlingen.

Ad.7. Samme som Ad.6.

Erik Buch Vestergaard takkede derpå den fremmødte forsamling for god ro og orden, og Hans Jeppesen takkede dirigenten for hans glimrende og professionelle måde at lede forsamlingen på.

Efter en kort pause med forfriskninger holdt Bent Aarre et muntert, vittigt og meget interessant foredrag ledsaget af lysbilleder om *Lystsejladts i Danmark*, hvorpå Hans Jeppesen takkede foredragsholderen, der gengældte ved at overrække sin sidste bog som en foræring til Handels- og Søfartsmuseets Bibliotek.

Generalforsamlingen sluttede kl. 21.45.

Ref. Bert Blom

Nytilkomne medlemmer

Andersen, Lass, Sønderborg
Askholm, Jan, Skårup
Asmussen, Niels Wirenfeldt, Helsingør
Carlsson, Finn, Lyngby
Dwinger Marineconsult/Carl Bro A/S,
Glostrup
Elnef, Kim, Mariager
Hansen, Torben P., Klampenborg
Holm, J.K., Kbh. S.
Högskolan på Gotland, Visby
Indbindingscentralen, Ballerup
Jensen, Bertil, Dannemare
Jensen, Dan, Kbh. S.
Jensen, Jens, Tåstrup
Larsen, H. Torp, Aalsgaarde
Larsen, Knud, Aalsgaarde
Løve, Jacob, Kastrup
May, Michael, Kbh. N.
Muzeum Narodowe, Szezecin
Niemann, L.& J., Helsingør
Norin, Ulf, Visby
Poulsen, Steffen Buch, Espergærde
Reich, Ole, Ballerup
Retsloff, Bent, Espergærde
Stokbro, Michael, Frederikshavn
Wrøbell Paul, Nyborg
Zilstorff, Chr., Lyngby
Østergaard, Gert, Kalundborg
Østergaard, Robert, Gørlev
Aarre, Bent, Hellerup

Selskabet Handels- og Søfartsmuseets Venner

Resultatopgørelse for tiden 1. april 1999 – 31. marts 2000

<i>Indtægter</i>	
Kontingenter fra medlemmer.	200.350
Modtaget gave.	22.599
Fortjeneste ved diverse salg.	2.065
Renteindtægter.	2.947
Indtægter i alt.	<u>kr. 227.961</u>
 <i>Udgifter</i>	
Udgivelse af årbog 1999	122.910
Porto til udsendelse	22.265
	<u>145.175</u>
Salg af årbøger	16.827
Tilskud til årbog 1999.	17.875
	<u>34.702</u>
Nettoudgift årbog 1999.	110.473
 Andel af gager.	72.000
EDB-omkostninger	4.225
Medlemsarrangementer	- 2.509
Kontorhold m.v.	9.254
Porto m.v.	2.053
Revision.	8.000
Diverse	3.984
Udgifter i alt	<u>kr. 207.480</u>
 Resultat	<u>kr. 20.481</u>

Balance per 31. marts 2000

Aktiver

Likvider	110.405	
Tilgodehavende	230	
Beholdning af salgsartikler	3.760	
Nom. 2.500,- aktier i DDB (kostpris)	8.050	
EDB-anlæg	0	
Aktiver i alt	<u>kr. 122.445</u>	

Passiver

Skyldige omkostninger	8.000	
Skyldig moms	21.246	
Mellemregning med H. L. Barfoeds legat	0	
Reservefond:		
Saldo pr. 1. april 1999	50.048	
Kapitalkonto:		
Saldo pr. 1. april 1999	22.670	
Årets resultat	20.481	43.151
Passiver i alt	<u>kr. 122.445</u>	

Det er min opfattelse, at regnskabet er aflagt i overensstemmelse med lovgivningens krav til regnskabsaflæggelsen, og at det giver et retvisende billede af foreningens aktiver og passiver, økonomiske stilling samt resultat.

Farum den 9. maj 2000

Niels P. Hansen, registreret revisor

Fhv. skibsfører Harald Læssøe Barfoeds Legat
 Advokat Sture Høvdens Legat
 Marius Ranæs Legat

Resultatopgørelse for tiden
 1. april 1999 til 31. marts 2000

Balance pr. 31. marts 2000

<i>Indtægter</i>		<i>Aktiver</i>	
Udbytter	57.126	Likvider	190.462
Renter, bankindestående	4.091	Tilgodehavende renter	13.337
Renter, obligationer	53.563	Tilgodehavende udbytteskat	21.032
Indtægter i alt	<u>114.780</u>	Obligationsbeholdn., nom. 1.067.000 5% Danske Kredit Annuitet 2029 (kostpris)	1.005.381
<i>Udgifter</i>		Danske Invest Dannebrog, nom. 930.300 (kostpris)	<u>944.255</u>
Revisionshonorar	7.000	Aktiver i alt	<u>kr. 2.174.467</u>
Advokat- og bankomkostninger	53	<i>Passiver</i>	
Udgifter i alt	<u>7.053</u>	Skyldige omkostninger	7.000
Resultat	107.727	Skyldig gave	<u>34.850</u>
Gave til Handels- og Søfartsmuseet	73.000	Gæld	41.850
Henlæggelse iflg. testamentebestem- melse, 20%	<u>21.545</u>	Arv Sture Høvden	730.666
Overskud	<u>kr. 13.182</u>	Arv H. L. Barfoed	100.000
		Arv Marius Ranæs	967.811
		Kapitalkonto:	
		Saldo 1. april 1999	204.713
		Henlæggelse for 1999/00 21.545	226.258
		Uddelingskonto:	
		Saldo 1. april 1999	94.700
		Årets resultat	13.182
		Egenkapital	<u>2.132.617</u>
		Passiver i alt	<u>kr. 2.174.467</u>

Det er min opfattelse, at regnskabet er aflagt i overensstemmelse med lovgivningens krav til regnskabsaf-
 læggelsen, og at det giver et retvisende billede af fondens aktiver og passiver, økonomiske stilling samt resultat.

Farum den 9. maj 2000

Niels P. Hansen, registreret revisor

Selskabet Handels- og Søfartsmuseets Venner (stiftet 1940)

Tegn venligst nye medlemmer

derved støtter De selskabets formål at virke for forøgelse og forbedring af Handels- og Søfartsmuseets samlinger. Indmeldelser modtages på museet (tlf. 49 21 06 85). – Selskabets bankgirokonto 3163-111306.

Kontingent

kr. 175,00 årligt for personer, kr. 1.140,00 for institutioner eller firmaer + porto for årbogsudsendelse.

Medlemmernes rettigheder:

Gratis adgang til Handels- og Søfartsmuseets samlinger på Kronborg Slot samt til Orlogsmuseet i København og Vikingeskibshallen i Roskilde.

Selskabet yder gratis sine medlemmer en smuk og interessant, illustreret årbog, hvis

værdi overstiger kontingentet. Medlemmerne kan til nedsat pris købe en del af de af museet udgivne Søhistoriske Skrifter samt ældre årbøger:

Enkeltbind: 1945-89 pr. stk. kr. 20,00.

Årbog 1990-96 pr. stk. kr. 160,00.

Årbog 1997-00 pr. stk. kr. 175,00.

(Årbog 1942-44, 1948-67, 1988-89 er udsolgt).

Diverse nyere særtryk.

Alle priser er ekskl. moms, porto og forsendelse.

Bestillinger modtages på
Handels- og Søfartsmuseet på Kronborg
3000 Helsingør.

Tlf. 49 21 06 85. Fax 49 21 34 40.

Takket være den forståelse for museets kulturhistoriske opgaver, der er vist af søfarten og de kredse, som står i nær tilknytning til dette erhverv, er det lykkedes at dække en del af de med udgivelsen af denne årbog forbundne udgifter.

Selskabet Handels- og Søfartsmuseets Venner udtrykker herved sin hjerteligste tak til følgende firmaer og institutioner, der i form af tilskud eller køb af et større antal årbøger har støttet udgivelsen af denne for museets arbejde så betydningsfulde publikation:

Carlsberg AS

Dansk Navigatørforening

Den Danske Banks Fond

Frederiksborg Amt.

Udvalget for Almen Kultur

Helsingør Kommune. Kulturelt Udvalg

Københavns Amt. Kulturel Forvaltning

Lemwigh-Müller & Munch Fonden

J. Ring Andersen Skibsværft

Iver C. Weilbach & Co. A/S

Wiibroes Bryggeri A/S